

Літературно-художнє видання

Віра КОВАЛЬ

КОВАЛЬ Віра

Побрехеньки моїх кумів

гуморески

Редактор — *Лариса КОВАЛЬ*
Верстка — *Лорина ФЛОНЕНКО*

Побрехеньки моїх кумів

Підписано до друку 16.09.2013 р. Формат видання 60x84 ¹/₁₆
Папір офсетний. Гарнітура Times ET.

**Запоріжжя
2013**

ББК 84(4 Укр) 6 -5
К 56
УДК 821.161.2 -3

Коваль Віра
К 56 Побрехеньки моїх кумів — Запоріжжя: 2013 — 64 с.

Нова книга запорізького автора Віри Коваль — книга гумору, яка не одноразово змусить вас не тільки посміхнутися, але й засумувати, і замислитися.

ББК 84(4 Укр) 6 -5

ЗМІСТ

Телефонія	3
Паркан	10
Шинок	24
Дегустація перед ювілеєм	29
Пан Коцький	42
Сюрприз на ювілей	58
Новина	62

НОВИНА

- Гей, підходьте ближче, куме!
Побалакаємо, нумо.
Чи ви чули новину?
— Ну?!
- Сам не бачив, а казали,
Що в газеті написали,
Десь у Космосі літа...
— Та-а-а...
- ...величезна каменяка.
До Землі летить та штука.
Як впаде! Як трусоне!!!
— Е-е-е!
- Вчені висловили здогад,
Що чекати все недовго,
Може, місяць, може, дні...
— І-і-і?
- Може носом проорати
Всю Росію або Штати.
Зіб'є їх пиху дурну.
— У-у-у!
- Ну а може й Україну
Перетворить на руїну,
Каменяці все одно.
— О-о-о!
- Не лякайтесь камнепаду.
Він лиш у Верховну Раду
Попаде — і їй хана!
— А-а-а!

ТЕЛЕФОНІЯ

- Що живемо в час чудес —
Це не теревені.
Бо розкручує прогрес
Оберти шалені.
- Закрутив, немов циклон!
Світовий, технічний.
От, приміром, телефон
І в селі вже звичний —
- Так, як радіо, авто,
Апарат доїльний.
Вже в селі багато хто
Має свій мобільний.
- Може, не такий крутий,
Як у місті, стильний,
Хоч дешевий і простий,
Все одно — мобільний.
- Це така потрібна річ!
Ти без неї стала —
Ну... немов без сажі піч,
Як свиня без сала.
- Телефон — не для забав
Чи точити бали.
Нам синок подарував,
Щоб зв'язок з ним мали.
- Звикли вже, як до калюж.
Він мовчить — я хвора.
Вже без нього ані руш
З хати або двору,

До корови чи свині,
Та по всій господі!
Нерозлучні ми із ним
Навіть на городі.

Він завжди із нами там
Вже ж не без причини —
Не прогавити щоб нам
Всі сільські новини.

От і полемо ладком
Огірків рядочки,
А на шиї телефон
Висить на шнурочку.

З телефоном так і я
В ту нещасну днину
На городі провела
Не одну годину.

Прополола кавунів
Грядку невеличку.
Потім рвала для свині
Бурякову гичку.

Погукав сусід: «Мадам!»
Він наш кум Гаврило.
На межі із ним отам
Ми поговорили.

Підв'язала до кілків
Сотню помідорів.
Позбирала огірки
Та й пішла до двору.

А тоді нас круто лаяв, совістив.
Ну, а ми всі посмалились, як чорти.

І тепер усі в лікарні лежимо,
Лиш ріденьке через трубочку їмо.

Ноги, руки, голова — усе в бинтах.
Кум жартує: «Наче лялі в пелюшках».

Лежимо, усі обмотані, як слід.
Зліва — кум, а справа — сват, в кутку — сусід.

Як прийшли дружини наші перший раз.
Не могли впізнати, хто тут хто із нас.

Що сюрприз удався справді на всі сто,
В тім уже не сумнівається ніхто.

Не було у тім неправди ні слівця,
Коли кум нам довгу пам'ять обіцяв.

Аж до скону пам'ятатиму ту ніч,
Та і кум те не забуде, певна річ.

Ще не раз ми це згадаємо колись,
Кум казав так, наче в воду сам дививсь.

Відтоді прозвали кума Прометей.
За півроку буде в нього ювілей.

Доки буду у лікарні я лежать,
Я придумаю, чим кума здивувать.

Не сприймайте це як помсту чи каприз—
Треба кумові віддячить за сюрприз.

Я влаштую і йому переполох,
Боржником не буду в кума, щоб я здох!

Я не стану посміховиськом для всіх.
Бути псом невдячним — то великий гріх.

Стало гаряче, таки ж кум не брехло.
Таким жаром мене ззаду обдало!
Кума бахнуло в живіт, і він упав
І мене звалив, вхопивши за рукав.
Сват підбіг, щоб нас із кумом рятувать,
Та в ту ж мить дістав вогнем у пику сват.
Дикий вереск наші гості підняли,
Бо налякані до смерті всі були.
Утекли б, та зупинив їх сильний шок:
Загорівся старий нужник і стіжок.
Та вдалося нам оговтатись за мить,
Заходилися пожежу ту гасить. І
Крик і гамір у дворі, і метушня.
Верещить, як недорізана свиня,
Наша сваха. Та й противний же той крик!
Хоч на рота їй бери чіпляй глушник.
А по вулиці і так через город
Валом валить на видовище народ.
Дехто витрішки стояв і продавав,
Ну, а дехто і гасити помагав.
Сам дільничний кавуном отут трусив,
Хоч його ніхто у гості й не просив.
Голова сільський теж довго не чекав
І пожежною машиною примчав.
Слава богу, в брухт її ще не здали,
На частини запасні не розтягли,
Із радянських ще лишилася часів,
Тож пожежу голова наш загасив.

Хрум! – свіженький огірок.
Зирк! – і страх проймає:
Теліпається шнурок...
Телефон... Немає!
Кинулась туди, сюди,
Вліво, вправо – годі!
Де ж він? Спробуй-но знайди
На густім городі!
Подзвонив би мені син
Чи онучка Алла,
Я б його за дзвоном тим
Швидко відшукала.
Прислухаюсь. Та дарма –
Тихо, як у вусі.
Де ж ти, подружко моя?
Де кума Ганнуся?
Як не треба, цілий день
Дзвонять всі, бувало.
А сьогодні – нітелень!
Як повимирали!
І стою, у двір не йду.
Чоловік жде – знаю.
Я ж йому про цю біду
Розказати маю.
Як признатися, що я
Упіймала гаву?!
Ой голівонько моя
Бідна, нелукава!

Лиш подумала — овва!
Як упав із неба!
Каже: — Телефон давай!
Подзвонити треба.

Я роблю до нього крок,
Мовить щось несила,
Лиш показую шнурок,
Бачиш — загубила.

Він звів очі догори:
«От стара дурепа!
Ну казав же: не бери!
Май тепер халепу! —

І кризь зуби: — Розмазня!»
Пригадавши неньку,
Він городом навмання
Походив швиденько.

Не знайшов. Ніде. Ніяк!
Знов згадавши маму,
Він на мене, як вітряк,
Замахав руками.

Ох і сваримося ми!
Ой який же галас!
Вже до нас біжать куми:
«Що у вас тут сталося?»

Як почула це кума,
Як в долоні сплесне:
«Клепки жодної катма!
Матінко небесна!»

Феєрверк цей — як гарячий мій привіт.
Скільки залпів буде, скільки в кума літ».

Я зрадів тому, немов малий хлопчак,
І подумав: хай же заздирить мені всяк.

Не було такого дива ще в селі,
Тож хай заздирять і дорослі, і малі.

Кум повів нас до городу від столів,
Там подалі відійти усім звелів.

Каже: здалеку видніше, ніж зблизька.
А народ нетерпеливиться, гука:

«Ну і де ота небесна красота?
Чом зам'явся? Не тягни за хвіст ката!»

Кум рукою помахав, як президент:
Не хвилюйтеся, шановні, айн момент!

Запальничкою поклацав: черк та черк!
Запалив мій ювілейний феєрверк.

Та дістався нам на лихо, мабуть, брак,
Бо пішло з тим феєрверком щось не так.

Кум черкає запальничкою дарма,
А вогню як не було, так і нема!

Не летять зірки у небо, хоч ти плач!
А народ ще й насміхається: партач!

Я до кума підійшов, кажу: «Ану, —
І до нього свою руку простягнув, —

Дайте сам я...» Та не встиг і доказать,
А не те, що запальничку в кума взять.

Бо враз шарварок здійнявся, ще й який!
Полетів вогонь угору і вбоки!

СЮРПРИЗ НА ЮВІЛЕЙ

Відзначав я свій недавно ювілей.
 Запросили ми із жінкою гостей:
 Друзі, родичі, сусіди і свати.
 Назбиралось всіх до душ шістдесяти.
 Були діти, і онуки, і куми.
 На гостину розстарались добре ми.
 У дворі накрили щедро ми столи,
 Щоб всі гості задоволені були.
 Як останній промінь сонечка погас,
 Гості бажані посходились до нас.
 За столи сідали дружнім всі гуртом,
 Причащалися наїдками й питвом.
 Віншувань і тостів список чималий,
 За моє здоров'я й жінчине пили.
 Тішив душу за столом веселий гам,
 Дали жару і горлянкам, і ногам.
 Цілий вечір все гуло, неначе рій.
 А як зорі засвітилися вгорі,
 Тоді кум мій (ой хитрющий чоловік!)
 Нам у двір якусь коробку приволік.
 Запишався, став у позу і рече:
 «Зараз, — каже, — друзі, буде гаряче.
 Обіцяв, що буде кумові сюрприз,
 І свого дотримав слова, щоб я зслиз!
 Не було у нас іще таких забав.
 Щоб цей день мій кум ще довго пам'ятав,

«Е-е-е, заплутана яка, —
 Каже кум, — ця справа.
 Я й не знав, що Ви така,
 Кумонько, роззява!»

А кума на нього: «Цить! —
 І мені: — Не плачте!
 Телефон же десь лежить,
 То знайдемо, значить.

Зараз наш я принесу,
 Почекайте, — каже. —
 Де й подінеться Ваш сум!
 Знайдемо пропажу!

Це ж не те, що, кумо, як
 Вчора в баби Милки
 У коров'ячий кізяк
 Випала побілка.

А у вас усе — окей!
 Чисто і сухенько!
 Зараз ми мобільник цей
 Знайдемо швиденько».

Тільки я сумна — і квит!
 Душу сумнів дряпа.
 Біля нас гуляє кіт,
 Хвіст несе, як прапор.

То приляже до землі,
 Настовбурчить вуха,
 Між зелених картоплів
 Щось уважно слухав.

Обійшовши зусібіч
Грядку баклажанів,
Він завмер, немов Ілліч
На сільським майдані.

Зараз коника впійма,
Погляд дуже пильний...
Ну а тут уже кума
Принесла мобільний.

Кум мій номер набира
Діловито й гордо.
Телефон знайшовсь. Ура!
Дзенькнув Мурці в морду!

З переляку кіт, як м'яч,
Підстрибнув угору,
Як ужалений, ускач
Дременув до двору.

Кум мобільник вимика,
А кума аж сяє:
«Телефон біля кота!»
А кота ж — немає!

Лає кум мого кота:
«Гемонський котяра!
Ну постояв би отам
Ще хвилини хоч пару!»

— Ой не мучте, куме. Ну! —
За рукав хапаю.
Знову повагом мій кум
Кнопки натискає.

Не чує кум, не розуміє:
Не винен Чіпка в тім, що кіт.
Ще й підлива кума олії:
Дім без господаря стоїть.

А я все думаю відтоді,
Як відвести оцю біду.
І кума жалко, й Чіпку шкода,
Та тільки ради не знайду.

Вже вкотре повний місяць худне,
І в небі сяє лиш ріжок.
І що ж то буде, ой, що ж буде,
Коли придбає кум ружжо?!

Я відбулася переляком
Та ще синцями ось і ось.
Я приземлилась досить м'яко.
А кум... Кажу ж: наврочив хтось!

Рука — у гіпс. Ні к чорту нерви!
Лютує кум, як в пеклі біс.
«Ну, кумо, Ви ота ще стерва!
От слава богу, що не вбивсь!

І Ви не схожі, ні-і, на птаха.
Метелик — то також не Ви.
Ви — слон! Ви — бегемот! Ви — шафа!
Це диво, що лишивсь живий!»

Ой, кум тепер гіркіш гірчиці,
Своїми планами ляка:
«Я вирішив: куплю рушницю.
Хай лиш загоїться рука.

Діждеш, негіднику, розплати! —
Від злості кума аж трясє. —
Із тим розбійником хвостатим
Я розквітаюся за все.

Живи до першого лиш снігу.
А знімуть гіпс, то так і знай:
Тоді усім твоїм набігам
Відразу покладу я край».

Переконати — марна справа,
Даремно лінію цю гну.
До серця не дійти словами,
Це — як горохом об стіну.

Телефон і зазвучав
Дзвоном перемоги!
Як шуліка на курча,
Кинулась на нього.

Ухопила обіруч,
До грудей притисла.
Сяю, мов троянди куш!
Щойно ж була кисла.

Хоч не вірить наш народ
Цій моїй пригоді,
Я мобільник на город
Не беру відтоді.

І хоча, як і раніш,
Жваво всім цікавлюсь —
Хай полежить на вікні,
Доки з ділом справлюсь.

Може, це комусь пече,
Лає хтось і гудить —
Передзвонять мені ще,
Кому треба буде.

ПАРКАН

Розкажу усе сама,
А то плещуть люди!
От і зернятка нема
Правди в пересудах.

Про кумів скажу я так,
Хто про те не віда:
Покумились неспроста —
Ми ж давно сусіди.

А кума моя — така
Жіночка бідова,
Непоступлива, метка,
Запальна, нервова.

Як живе із нею кум
Стільки літ — загадка!
По цимбалах, бач, йому
Всі її нападки.

А я теж — не з медом мак,
Є чим похвалитись!
Нам сваритися — це так,
Як з гори котитись.

Бо кума — така напасть! —
В'ідлива, нечема,
Язикові волю дасть —
За живе зачепить.

Не залишуся в боргу,
Не ковгну образу —
Свою кумцю дорогу
Зупиню відразу.

Валю себе його вагою.
А серце аж у скроні — стук!
Я з несподіванки такої
Впустила котика із рук.

І я волаю: «Куме! Нене!
Тримайте! Падаю! Ловіть!»
Яке тримайте?! Не до мене
Моєму кумові в цю мить.

Лапищами ж той окаянний
Кіт вигріб посліду з відро,
Посипалось, як з неба манна,
На кума все оте добро.

Накрило щастям голуб'ячим.
Даремно я йому кричу.
Схилився, плюється і не бачить,
Що я на нього вже лечу.

Отак і гепнулась на нього,
Не встигла й «Господи, спаси!»
Промовити. Задравши ноги,
Упали й хекаєм, як пси.

Хіба ж я винна в тім, що сталося,
І що мій кум — не Геркулес?!
В дворі здійнявся лемент, галас:
Кума голосить, гавка пес,

Гелгочуть гуси в загорожі.
Ну чисто суд страшний настав!
А кум піднятися не може.
Біля воріт — юрба роззяв.

Ходи до мене, бузувіре!»
Гукаю лагідно, та де!
Мій кіт уже й мені не вірить,
В куток забився і не йде.

Я дотягнулася до нього
І за передні лапи — хап!
Шарпнувся Чіпка, та нічого —
Я з рук не випустила лап.

Тоді він задніми уперся,
А я ж його таки тягну.
«Пробач, — кажу, — та в цьому герці
Я маю виграти війну.

І врешті зрозумій, дурило,
Що це рятую я тебе!»
Тягну, а він нявчить щосили
І послід лапами гребе.

От вже і двері. Кіт став диба.
Я на шаблі на повний зріст
Стою і дихаю, як риба,
Бо в клітці встигла очмаріть.

Ледь-ледь не вбив мене той сморід!
А кум кричить: «Давай, давай!»
Одне зусилля — і надворі
Уже котова голова.

Ще раз — смик! — і бідолагу
Валю на себе вакурат,
І я втрачаю рівновагу,
І, звісно ж, падаю назад.

Я, мов чайник на вогні,
Закипаю нишком,
Стільки пари вже в мені —
Піднімає кришку!

Пару ту, немов на псюх,
Пирскаю гарячу,
А як випущу усю,
Кумоньці й пробачу.

Знов щебечемо удвох
Мило, як синички.
Добре знаємо давно
Наші вади й звички.

А та сварка в нас була
Дуже вже запекла.
Кумця вискочила зла,
Наче чорт із пекла.

І кричати як почне,
Як у діжку гепа!
Не спинити вже й мене,
От — зірвалась з цепу!

Може, місяць повний був
Чи на сонці плями,
Може, вітер східний дув —
Що були без тями.

А все курка (хай їй біс!),
Кумина, мерзенна,
Довела мене до сліз
Біганням щоденним.

І що курка та – її,
Спробуй помилися:
В неї – білі, а мої
Всі руді, як лиси.

Пожалілась я кумі
На ту курку кляту:
«Треба, кумо, за курми
Краще пильнувати.

Через неї я от-от
Попаду в лікарню,
Бо біжить на мій город,
Наче у їдальню.

Мов граблями, розгребла
Лапами всю грядку».
А кума: «Чи й не діла!
То ж іще курчатко».

Людоньки! Ви чули це?!
Бач, яка зухвала!
Я кумі перед лицем
Пальцем помахала:

«Як побачу іще раз
На моїм городі
Вашу курку – в той же час
Вкину в борщ та й годі!

Губки кумонька свої
Стиснула сердито:
«Не собака, щоб її
На ланцюг садити».

«Ой, хто ж це Вас так розпанахав?!»
«А щоб він, кумо, вам пощез!
У нього зуби, наче цвяхи,
І пазурі, гостріші лез!»

А потім рубонув сердито
Повітря кулаком: «Ідіть
І заберіть свого бандита!
У голуб'ятнику сидить!»

Ой лишенько! Оце так діло!
А чоловіка, як на зло,
У той злощасний понеділок
Ще зранку вдома не було.

Тож довелося виручати
З халепи котика самій.
Іду, кум наступа на п'яти,
Сичить у спину, наче змій.

Прийшли у двір, а кум і каже:
«Оце Вам, кумонько, туди!»
А я стою і не наважусь.
Це ж не по рівному ходить!

«Ой, високо і страшнувато!
А раптом упаду униз?!» –
«Драбину буду я тримати».
Та ще й кума нервує: «Лізь!»

Ну, я й полізла з духом кволим.
Дивлюся: кіт сидить в кутку.
«Чого ж ти, дурнику, додолу
Не зліз, допоки бігав кум?»

Без здобичі лиш час прогаяв,
Поткнувся злізти, та біда:
Назад дороги вже немає,
Вже кум у двері загляда.

І коли там kota побачив,
Згадав відразу всіх святих
І Чіпці в печінки болячку
Він побажав і став тягти,

За лапу міцно ухопивши,
Із голуб'ятника kota,
І не гадав, що геть розпише
Його самого лапа та.

Бо кіт, звичайно ж, опирався
І боронивсь, як тільки міг.
Довгенько кум із ним змагався,
Та врешті здався і побіг

До нас просити допомоги,
Гадав: kota я присмирю.
А я, не знаючи нічого,
Спокійно борщ собі варю.

Аж суне кум, як темна хмара,
І важко хека, біжучи,
Червоний весь, аж пихка жаром,
Здається: плюнь, то й зашкварчить.

Весь закривавлений, толочить
Ногами грядку навпрошки.
А на плечах замість сорочки
Висять якісь вузькі стьожки.

Як вулкан, клекоче гнів
У моєму серці.
Клята курка ж день при дні
Бігає й сміється.

Я дратуюся, сварюсь,
Геть жену з городу,
А вона, лиш відвернусь,
Знову робить шкоду.

Я й погнала до воріт
Їхню ту здохляку,
Ще й пожбурила услід
Грудку і ломаку.

Те побачила кума,
Впала, як шуліка,
І мене не жартома
Оглушила криком.

Ми зчепилися, як пси,
І тії ж хвилинки
Мчать на наші голоси
Наші половинки.

Наші віддані мужі,
Завжди тямковиті.
Поставали на межі,
Як мішком прибиті.

Не збагнуть, у чому річ,
Лупають очима.
Розтягли нас врзнобіч.
«Та у чім причина?»

Як послухати – смішна
 Куряча рахуба! –
 Кажуть: – Сварка ця дурна!
 Помиріться, любі!

Хай летить ваш гнів притьма
 Геть осіннім листом!»
 Надулась моя кума,
 Як у діжці тісто.

Стала кума гамселить
 Кулаком у плечі.
 «Я-а?!Пробачення просить?
 Та з якої речі?

І пробачень не прийму!
 Ждеш дарма, звичайно.
 Став паркан! – кричить йому.
 Чуеш? Став негайно!

Щоб не бачити її
 І не чути духу!»
 Мов на дощ лопух, свої
 Опустив кум вуха.

«Да-а-а! Заплутана яка, –
 Тільки й мовив, – справа.
 Потече, як та ріка,
 По селу ослава.

Учинити мордобій –
 Сором, бабо песька!»
 Чоловік погодивсь мій:
 «Справа, дійсно, кепська.

Та не простих – м'ясна порода.
 Я ще й не бачила таких!
 Урвалась Чіпчина свобода
 Ходить щодня у двір до них.

Кум тільки здалеку побачить,
 Вже й проганя його назад,
 Аби не сталось недостатчі
 В сім'ї елітній пташенят.

А Чіпка – він не з боягузів,
 Перечекав і знов побіг.
 Дарма, що ніс завбільшки з гудзик –
 Тягнув його до голубів.

Отож у ту нещасну днину
 Кум клітку чистити хотів,
 До голуб'ятника драбину
 Підставив, двері відчинив.

І тут неначе хто наврочив:
 Кума із кухні, як на гріх,
 Гукнула кума, вона хоче,
 Щоб він їй щось там допоміг.

Відмовити кумі не можна.
 Щось там підняв чи щось підбив.
 А голуб'ятник був порожній.
 Тож кум дверей не зачинив.

А Чіпка наш не забарився,
 Те не прогавив, як стеріг!
 Відразу ж там як уродився
 І в голуб'ятник нишком – шмиг!

Шпаки ж ті знахабніли геть
І в Чіпці бачать вже забаву.
А в місце, звідки хвіст росте,
Добряче довбонула гава.

Він кілька днів ще й шкутильгав,
Бо рана та була серйозна.
Відтоді вже не ловить гав,
Здаля їм шле свої погрози.

І все ж приструнить будь-кого,
Не будеш з ним запанібрата.
І обирають лиш його
Весною кралечки пухнаті.

Ще недавно кум хитренько
Нас брав на кпини і питав:
«Чим закінчились походеньки
До Мурки вашого kota?»

Тут помилитися не можна,
І я кажу не навмання:
Отак, як дві копійки, схоже
На Чіпку наше кошеля.

Порожні ваші аргументи,
Бо відмовляйтесь, кумо, гріх.
Отож платіть нам аліменти,
А ні — то кошеля беріть!»

Сміялись ми, й було б на втіху
І далі нам те, далебі,
Та стало зовсім не до сміху,
Коли завів кум голубів.

Що ми будемо чинить?
Як їх помирити?»
Та кума у тую ж мить
Кума геп! Копитом.

Кум, отримавши штурхан,
Каже: «Слава — куца.
Та поставимо паркан,
Хай уже не б'ються!

До інфаркту доведе!»
І зітхнув із сумом...
Працювали цілий день
Чоловік мій з кумом.

Кожен вмільий і меткий,
Дружна їхня спілка.
Стукотіли молотки
І вищала пилка.

Спонукала їх мала
На той труд охота,
Та до вечора була
Зроблена робота.

Дивина для всіх сільчан!
Чисто, по-хазяйськи!
Став між нами той паркан,
Як стіна китайська.

Я ним день чи два лише
Тішилась, співала,
А на третій день уже
Дуже нудно стало.

Це ж окремо стільки ми —
Вже й терпіть несила!
Заирнути до куми
В двір я захотіла.

Що там діється у них —
Дуже вже цікаво!..
Я пройшлася вздовж стіни
Вліво, потім вправо.

Ще туди й сюди пройшла...
Отака морока!
Я в паркані не знайшла
Простору для ока!

Ні шпаринки між дощок,
Ані тобі дірки!
Хоч би випав десь сучок!
Ні біса не видно!

Постарався чоловік!
Бач, доклав сумління!
Раптом чую: по той бік
Човгання, сопіння.

Мов окропом обдало!
Зразу стало жарко!
Це ж кума (її сопло!)
Теж шукає шпарку!

Відсахнулась і в біги
Я до хати нишком.
Там з досади і нудьги
Погортала книжку.

Зате дісталось від шпаків,
(То птахи дуже агресивні!),
Коли наш Чіпка захотів
Обід дістати із шпаківні.

Шпаків тих налетіла тьма!
Добряче потріпали шубку
І влаштували недарма
Котові справжню душогубку.

Клюють, штовхають його вниз,
Шумлять, як вітер, дужі крила.
За стовбура кіт учепивсь
І верещить що має сили.

О-о-о! Я спокійно не могла
За тим усім спостерігати,
Покинула свої діла,
Побігла Чіпку рятувати.

Спізнилася! На мить одну!
Кіт гепнувся в траву, мов камінь,
Схопивсь, як блискавка, чкурнув,
Сховався десь між будяками.

Знайшла насилу, той бідак
Втікати й від мене був готовий,
Тремтить, як лист, хоч переляк
Бери і виливай котові.

З тих пір сім'я шпачина та
Нахабно дражнить при нагоді
Мого нещасного kota.
Хоч не ходи в садок та й годі!

Пручався, ліки ж – не меди,
Але не зміг втекти від мене,
Тож кілька днів наш кіт ходив,
Неначе ящірка, зелений.

Тепер та шубка знов така ж,
Як і до битви відчайдуха.
І гордо носить котик наш,
Немов папаху, ті пів-вуха.

Та то був тільки перший бій!
А скільки їх було потому!
І воював мазунчик мій
Затято так не тільки вдома.

Літала шерсть його густа
І над сусідніми дворами.
Наш кіт від носа до хвоста,
Як в орденах, увесь у шрамах.

Таких разючих перемін
Ми не могли і сподіватися!
Лиш третій рік у нас, та він
В яких лиш не бував бувальцях!

Він півня гарних вчив манер,
З тим більше клопоту не має,
Бо Чіпці півень наш тепер
Завжди з дороги уступає.

А горобці! О-ой! Хап та хап!
Лиш тільки вийде на подвір'я,
Самі ідуть йому до лап.
Як галушки ковтає! З пір'ям!

...Так минув якийсь там час.
Влітку ж нам на втіху
На канікули до нас
Онучок приїхав.

От зраділи ми! Але ж,
Тут така, бач, штука:
До кумів із міста теж
Привезли онука.

Не секрет, ще з колисок
Наші хлопці дружать.
То ж чи гратимуться вдвох –
Нам те небайдуже.

До дружка відразу ж мій
Похопився бігти.
«До сусіда йти не смій!
А то будеш битий».

І кума свого до нас
Не пуска гуляти.
Нудьгували певний час
В самоті хлоп'ята.

А тоді в них визрів план
Там якогось ранку.
Спершу мирно об паркан
Стукали морзянку.

Те набридло швидко їм,
Стало тоскно, мулько.
Ось тоді і грякнув грім,
Лопнув мир, як булька.

Стали гратись у війну.
На якого греця?!
Вони штурмом ту стіну
Брали, як фортецю.

Трататакали з рушниць,
Із гармат гатили,
Розігнали усіх птиць,
Геть всі полетіли.

Ні шпаків, ні горобців
У дворі не видно.
Мої курочки – так ці
Дзьоба в двір не виткнуть.

Захопила хлопця гра.
Ач, розвоювався!
Раз у раз кричать: «Ура!
Гей, ти там, здавайся!»

Не витримує ніхто
Цей страшений галас.
Вже й собака із котом
В будку заховались.

Бій гримить і день, і два,
Йде відлуння гулко.
Вже, як діжка, голова.
«Дай мені пігулку, –

Пожалівся чоловік. –
Скільки можна грати?»
І від того бою втік
Прожогом до хати.

І шерсть, і курява летить,
Мов їх не два, а ціла згряя!
Вже інший зверху, що не мить.
Як розчепити їх – не знаю.

Бровка гукнула, тільки пес
У бій втручатись не бажає –
Так, поверховий інтерес,
Лиш здалеку спостерігає.

Нарешті вирвався чужий
Із лап заїжджого тирана,
Уже з останніх сил біжить
Свої зализувати рани.

Йому герой наш навздогін,
Я б так сказала – гучно свиснув,
Хоч вийшов переможцем він
Із того бою майже лисим.

Дивлюсь, не впізнаю kota:
Весь закривавлений, подертий.
Де шубка пешена густа?
Висять брудні лиш клапті шерсті.

І хвіст опущений униз,
І запливає око праве,
А з вуха, що чужак надгриз,
Стікає цівочка кривава.

Помили ми, як слід, його,
Полікували бідолашку,
Позеленили усього,
Заледве вистачило пляшки.

Розляжеться на весь диван —
Увесь йому тепер належить.
В дворі також він — справжній пан,
Не визнає ніякі межі.

Воно й не дивно, далєбі,
Бо так уже в котів ведеться:
Скрізь ходить сам він по собі,
Гуляє там, де заманеться.

Він повідомив вздовж і вшир
Місцеву братію котячу,
Щоб ані лапи у наш двір,
А хто поткнеться — хай не плаче.

Вердикта боєм закріпив,
Підтвердив право володіння,
Коли сусідський кіт забрів
До нас за звичкою й хотінням.

Чужак також був немалим,
Здається, сили були рівні —
Відразу ж Чіпку повалив,
Змішалось виття з шипінням.

В клубок зчепилися коти
Не на життя, на смерть в тій раті,
Мигтять лиш спини і хвости,
Голів і лап не розібрати.

І де прибуду, а де мій,
Не можу визначити чітко,
І страшно втрутитись в той бій —
Ану ж дрючком огрію Чіпку!

Я й собі за ним зайшла,
Щоб знайти аптечку,
Бо від зриву вже була
І я недалечко.

Ледве диха чоловік:
«Ох і навіжений!
Ну онучок! Ну допік!
Начувайся в мене!

Завтра я тебе замкну,
Ще як будеш спати.
Ні на хвиличку одну
Не пущу із хати.

Тож не плач і не проси!
Спокутуй провину!
Всю мені ти віддаси
Зброю, сучий сину!»

Бачу: в нього на губах
Лайка вже достигла.
І тут раптом — грюк! Ба-бах!
А тоді все стихло.

Лише мить примусив шок
Нас стовпом стояти.
Наче корки із пляшок,
Вискочили з хати.

Де і сили узялись
До паркану бігти.
Чую: дошки трісь-трісь-трісь!
Ой, та він розбитий!

Пил стовпом, немов туман,
Що не видно й світу.
На землі лежить паркан,
А на ньому — діти!

Я від видива того
Мало не зомліла.
Ухопила! Не свого!
Чи живий? Чи цілий?

Вже й кума біжить в садку
До паркану прямо,
А за нею тягне кум
Сотню кілограмів.

Надулась, як парашут,
Кумова футболка.
«Що бабахнуло отут?
Поясніть нам толком».

Пояснили хлопці нам
Стисло і толково:
«Та! Петарда то. Одна.
Гахнула. Чого ви?»

А паркан... Він сам упав.
Ми не дуже й тисли.
В нас немає інших справ,
Як валить навмисне!»

По потилиці кума
Ляснула онука:
«Колись голову злама
Ця бісівська штука!

Так і лишилося у нас
Те пещене руде ледащо.
В моєму серці так зав'яз—
Не віддала б назад нізащо!

Кіт непомітно дуже чіпко
Взяв нас у кігтики свої.
Його перехрестили в Чіпку,
Він став улюбленцем сім'ї.

А якщо чесно, то він став
Господарем у нашій хаті.
І, знаєте, як для kota,
Він справді дуже тямкуватий.

От ми сідали на диван
Дивитись телепередачі.
А цей хвостатий бусурман
Тепер усе переіначив.

Тут краще місце — вже його,
І поступатись він не ладен.
Зіпхне із нього будь-кого,
Хто необачно туди сяде.

Підсунеться під бік тобі ж
Без кігтиків, без суперечки.
Отямишся — а вже сидиш
Ти на самісінькім краєчку.

І хоч урветься твій терпець,
Все ж не даси котові ляпас,
А пересядеш на стілець.
А він протягне свої лапи,

Подав, сердешний, голосок,
Так жалібно, аж сльози в очі.
Помовчав хвильку й ще разок.
«А що, – питаю, – їсти хочеш?»

І я насипала йому
Борщу з квасолею у миску.
«Ось, пригощайся, Чіпе, ну!»
І він підбіг і тицьнувсь пискком.

І враз відскочив прудко вбік
І фуркнув раз і два бридливо,
Мовляв, до цього я не звик,
Я полюблюю лиш м'ясиво.

Тоді підняв оторопіло
На мене віченьки ясні:
Чи ти, бабусю, не здуріла?
Що ти насипала мені?

«Не жди, що буду догоджати,
Не сподівайся – все дарма!
Ви, пане Коцький, вже звиняйте,
Кажу, – в нас «Віскасів» нема!

Тож забувай наїдки ласі,
Їж те, що я даю лишень.
Ну, а якщо захочеш м'яса,
Лови, ласунчику, мишей!»

Кіт вислухав слова ті гарні,
Мабуть, второпав: хоч не хоч,
Крутити носом – справи марні,
Тож підійшов і виїв борщ.

Покупляють казна-що:
Ці петарди, зброя!
Не позбувся підошов?
Теж мені герої!

Це не гра – якась дурня!
Ось вам – дурнів двійко!
Наче півні, вони й дня
Не живуть без бійки».

В хлопців – іскри з-під повік,
Їм з пригоди смішки.
«Може, – каже чоловік, –
Дати на горішки?»

Підійшов і побуцав
Тріски, наче м'ячик.
«Це була така краса!
А тепер що бачу?

Я, виходить, добре дбав,
Щоб було де грати?!
Та від ваших цих забав
Збитки лиш, витрати! –

Тінь набігла на лице. –
Варт було старатися!
Куме, гляньте на оце!
Марна наша праця!»

На те слово і собі
Кум розвів руками:
«Що накажете робить,
Шибеники, з вами?»

Іще вчора був паркан,
Нині – трісок купа.
Відшмагаю! Де мій шланг?
Приготуйте дупи!»

Чоловік кивнув: «Бува
Ще й отак, козаче:
Як не дума голова,
То хай дупа плаче!

На порожні балачки
Час даремно гаю».
Ухопив за сорочки
Їх обох, тримає.

«Ось я, куме, їх держу.
Можете шмагати».
А бешкетники іржуть,
Як оті лошата.

А кума й собі: «Ха-ха!»
І услід за нею,
Як вулкан, кум вибуха
Реготом шаленим.

Розсміялися і ми,
Втриматись не взмозі.
«Ха-ха-ха! Хо-хо!» – Куми
Вже втирають сльози.

А коли від сміху всі
Вгамувались трошки,
То приборали із межі
Оті клятї дошки.

«Та ні, він тут, – син підморгнув,
Відкрив багажника, – мурмило
Приїхав на дармовину!»
Ми глянули – і остовпіли!

І онімїли! Тільки – гик!
І вигляд мали ідіотський.
І тут присвиснув чоловік:
«Та це ж справжнісінький пан Коцький!»

І як там тільки помістивсь!
Котище – як ведмідь кудлатий!
Онучок скаче: «Ось, дивись!
Його, бабусю, Чіпом звати».

Відчувши волі дух, той кіт
На землю скочив і дав драла,
Хвоста задравши, до воріт,
Там шмиг! – і поминай, як звали.

Невістка – в сльози: «Що ж тепер
Я їй скажу, коли питає?!»
А син сміється: «Гастролер
Цей спритний! Був – і вже немає!»

«Чи й не біда! – кажу. – Не плач!
У нас із вами є надія:
До хати вернеться втікач,
Коли добряче зголодніє».

І справді, зранку вже й прибіг
Назад той мандрівник вусатий.
Його зустрів глузливий сміх.
Куди йому від нас втікати?!

ПАН КОЦЬКИЙ

А почалося з того все,
Що подзвонила нам невістка,
Розповіла про те, про се,
Підкинула хорошу звістку,

Що у найближчі вихідні
До нас планують завітати,
І під зітхання жалібні
Мене спитала винувато,

Чи можна привезти кота.
Директорка, бач, нав'язала.
Була медова й золота,
Сама приперлась і сказала:

«Я на роботі дотемна
Кручусь, як флюгер той на вітрі,
А бідний котик мій щодня
Сидить без свіжого повітря.

Та ще й сумує сам один!
Тож мучити тварину нашо?
Вези в село його! Туди!
Йому там буде значно краще!»

Ви ж розумієте? – Авжеж!
Що ж, виручить тебе свекруха.
Проти начальства не попреш!
Та й не об'їсть же він нам вуха!

І от приїхали вони,
З машини вийшли, привітались.
«А де ж ваш кіт? Не привезли?
Із ним, бува, чогось не сталось?»

Хлопцям кум купив лото,
Тихо щоб сиділи.
А ту курку ми гуртом
З локшиною з'їли.

Ні війни, ні партизан
У дворі немає.
А при згадці про паркан
Сміх нас розбирає.

ШИНОК

За столом під Новий рік
Так любенько, мило,
Як заведено одвік,
Кума два сиділи.

За щасливий рік новий
Піднімали чарку,
Їли шинку, пироги,
Ковбасу і шкварки.

І коли було уже
Випито чимало,
На життя своє гірке
Нарікати стали.

— Як же важко цей кабан
Нам дістався, куме! —
Промовляє кум Іван
З непідробним сумом.

Скільки він всього пожер!
Крий нас Божа сила!
Ми ж м'ясива дотепер
З жінкою не їли.

Пхаєш лиш до живота
Кашу й бараболю.
Оце тільки на свята
Й поїси уволю.

— Таки так! — підтакнув кум
Кумові й підкинув
У його вселенський сум
І свого краплину.

Я вже зав'язав! Чуєш, клятий наш враже?
І Гриць показав, як він вузол той в'яже.
— Ой, куме, я радий, що Ви із тим згодні.
Почнеться життя хай нове вже сьогодні.
Я вірю: ми зможемо! Так, безсумнівно!
А зараз ходімо скоріше до півня.
Подякувать треба Петькові за пісню.
Як другові, лапу йому я потисну.
Із ранку до вечора з півнем носились.
А пес із котом на те тільки дивились.

Ледь-ледь не попав я в кігтисті ті лапи.
 Вже був на гачку, іще мить – і пропав би.
 Та дякувать Богу, півні заспівали,
 Від тої халепи мене врятували.
 Ху-у! – витер чоло. –
     А нехай йому тряця!
 Ні, більше мене піддурити не вдасться!
 Ми навчені вже! Чи не так, куме Грицю?
 Поглянув здивовано. Той йому тищав
 Рукою тремтячою: он, подивися!
 Листок на столі той бісівський лишився.
 Гаврило схопив: ось угода та клята!
 Намірівся вже папірець той порвати.
 Та став той листочок сіреньким туманом,
 Крізь пальці протік і повільно розтанув.
 Гаврило оговтався, каже:
     – Ну й добре!
 Уже за селом став світлішати обрій,
 І світло тече у двори іще сонні.
 Гаврило всміхнувся і сплеснув в долоні.
 – Оце була ніч! Чи Вам віриться, куме?
 А я оце щойно собі тут подумав:
 Я півника зараз піду розцілюю,
 Довічне життя я йому подарую.
 Він – наш рятівник. Його їсти не можна.
 Від темних лиш півень –
     надійна сторожа.
 А пити вже – ні! Не діждеш, бісів сину!
 Не знаю, як Ви, а я вирішив – кину.
 – І я, – каже Гриць, – і я, куме, з Вами.
 За це обома голосую руками.

– І у нас такий же біль,
 З м'ясом теж не густо.
 Їм щодня, немов той кріль,
 Моркву і капусту.

 – От! До чого ж я й завів
 Про життя балачку!
 Є ідея, як ції
 Збутися болячки.

 На столі щоб – свіжина
 Не лише у свято,
 Пропоную, куме, нам
 Бізнес розпочати.

 – Бізнес – діло не просте,
 Хоч красива казка.
 То куди ж Ви гребете?
 Поясніть, будь ласка.

 – Я без зайвих балачок
 Відкриваю карти:
 Нам із Вами свій шинок
 Мати, куме, варто.

 – А чому не магазин,
 Або хоч аптека?
 Бо з любителями вин
 Ладити нелегко.

 Кум скрививсь на ті слова,
 Мов ковтнув квасного:
 – Слово честі, я від Вас
 Не чекав такого!

У селі аптека є
І крамниць аж вісім!
Відкривати ще одну
На якого біса?!

Та й навіщо нам воно?
Увімкніть уяву:
Лиш горілка та вино —
Прибуткова справа.

Звісно, важко, та зате
Дім — як повна чаша!
Ну, то як, пристаєте?
Яка думка Ваша?

— Куме, думка тут одна:
Ситі чи голодні.
— Ну, то вип'ємо до дна,
Коли Ви з тим згодні.

Щоб у довгий ящик це
Діло не запхати,
Пропоную бізнес-план
Зараз же складати.

Обміркуємо удвох
Все аж до деталей,
Щоби швидше, куме, ми
Багатіти стали.

Випив кум і закусив
Рідину пекельну,
Він шматочок ковбаси
Прожував ретельно.

— Ну що ти, ко-ко! Та облиш-но гарчати!
Я вже «ку-ку-рі-ку» готовий кричати.
І півень надувся, ще й очі заплющив,
І виконав соло ранкове блискуче.

А півень сусідський,
що сталось — не втямив,
Та тільки спросоння й собі загорланів.
Незваний гість здимів від того дуету.
— Ей де ти? Куди ти? — спитав Гриць.
Та де там!

Лишивсь тільки запах ядучої сірки.
Від того кумам стало дуже вже гірко.
— Так он воно що! —

Гриць промовив насилу.
Гаврило ледь видихнув:
— Все зрозуміло!

Долонею рота прикрив горопашний.
— Хто був оце тут — і подумати страшно!

На стіл подивились —
і що ж вони бачать? —

Лежить на тарілці лайно лиш свиняче!
Нема ковбаси, ані риби, ні шинки,
Нема! Не лишилося навіть ікринки!

Тут наші куми, як стіна, побіліли.
«Невже ми насправді оце усе їли?!»
Кумів захитало, в них витяглись лиця,
Від того видовища знудило Гриця.

Гаврило повітря хапає, як риба,
А бідний кум Гриць
лише блима та хлипа.

— Так он хто це був! Ач, бісівська порода!
Оце обкрутив! Підпиши, бач, угоду!

— Чи гарно я крикнув? —
спитав півень друзів.
А тим іще й досі дзвеніло у вусі.
— Чудово! — промуркав кіт півневі. — Дуже!
Твій голос красивий,
дзвінкий і потужний.
Ану, іще раз прокричи отак само.
До чого ж багаті півні голосами!
— Не можна відразу, — відказує птиця.
Хоч кілька хвилин зачекати годиться.
— Не маємо часу тепер на спочинок,
Бо тут дорога, Петю, кожна хвилинка.
Ану, починай кукурікати вдруге,
Щоб швидше прогнати із двору злодюгу.
— Оце напосіли! Нам правило каже...
— Та чхати хотів я на правила ваші!
Або ти співаєш для нашого гостя,
Або залишишся, Петюню, безхвостий.
— Навіщо погрози? Співаю вже, слухай! —
І крикнув собаці в самісіньке вухо.
Заплющився пес, головою мотає.
— Ну, що, задоволений? — півень питає.
— Авжеж, — каже пес. —
А тепер, друже Петю,
Давай прокричи «ку-ку-рі-ку» утретє.
— Ой лихо мені! —
півень крилами сплеснув. —
Так тиснути, друзі, ну просто нечесно!
Та й те розуміє курча моє кожне,
Що так, як ти просиш, співати не можна.
Розсердився пес: — Ні, це ти нетямущий!
Та я тебе зараз в яйце знову сплющу!

А тоді продовжив спіч,
Не спіткнувся на слові:
— Назва — не остання річ
В справі бізнесовій.

Тож робити перший крок
Варто не з дрібниці.
Як назвати цей шинок,
Думати годиться.

— Що тут думати! Моя
Логіка залізна.
Пропоную назву я —
«Шлях до комунізму».

— Насмішили сірих кіз!
Куме, озирніться!
Ну який же комунізм
В двадцять першим віці?!

Ну не будьте Ви телям!
Олігархи ж всюди!
Всі шинок з таким ім'ям
Обминати будуть.

Нащо з гаслом давнім тим
В очі людям лізти?
Треба в ногу з часом йти —
Ми ж капіталісти!

Краще буде — «Капітал».
Стильно і сучасно.
— Все це, куме, глупота!
Олігарх нещасний!

Ті слова – порожній звук
Кумові у вуха.
Він уперся, як віслюк.
Ні! Не хоче й слухать!

Сперечалися всю ніч,
Не жаліли оцту,
Доки в праведну ту січ
Втрутилось жіноцтво.

Скільки вилилось хули
З втомлених горлянок!
Раду ту перенесли
На наступний ранок.

Цілу зиму в них були
Пристрасні дебати,
Та до згоди не дійшли,
Як шинок назвати.

Радилися до хрипоті
Знову між собою.
До консенсусу дійти
Не змогли й весною.

Кидали вже й жеребок
Літо й всеньку осінь...
Не відкрили свій шинок
Ті куми і досі.

...А пес із котом, все тримаючись разом,
Настирливо так будять півня тим часом:

– Прокинься, Петьку! –
за хвоста його смичуть. –
Прокинься й співай! Та не раз лиш,
а тричі!

А півень сердито крутнув головою:
– Ви з півнем говорите?

Може, з совою?

Чого причепились? Ще рано співати.
– Хазяїна треба мершій рятувати!

– Кого рятувати? А щоб не діждався!
Він лаяв мене і грудками кидався!

Іще раз пес півня смикнув за пір'їну.
– Базікаєш тут майже цілу годину!

Співай, я кажу! Без твого «ку-ку-рі-ку»,
Збагни, буде швидко гаплик чоловіку.

Прискаливши око, промовив цибатий:
– Обов'язок твій – стерегти й рятувати.

– Який же ти! – песик поринув у відчай. –
Той гість не простий, щоб ти знав,
з потойбіччя!

Собак не боїться, не вхопиш знаскоку.
Від пісні ж твоєї втече у миг ока.

Допоки тебе я вмовляти тут мушу,
Хазяїн там, мабуть, заклав свою душу.

Ну, Петю, співай! Та скоріше, та ну ж бо!
– Ну, добре! Заради лиш нашої дружби.

Бо ти ж виручав і мене вряди-годи,
Коли забігав я в сусідські городи.

І півень підвівся, розправивши крила,
І крикнув своє «ку-ку-рі-ку» щосили.

У кухні спекотно, як в жерлі вулкану.
 Наповнив собою все дух горілчаний.
 Від тім'я до п'ят і куми ним пропахли.
 – Ох, швидше б уже
     по наперсточку жახнуть!
 Втягають носами ті пахощі з шумом,
 Так, наче б то пахнуть
     французькі парфуми.
 До вечора впорались, в кухні прибрали,
 І душі в кумів, наче скрипки, заграли.
 На стіл ставлять бутиль,
     горілочки повний,
 Милуються, наче то виріб коштовний.
 Закінчиться те частування не скоро,
 Отож нехай спека спливає до двору,
 І двері із кухні розчахнуті навстіж.
 Гаврило чарки протирає гранчасті.
 Тут жінка сердита з'явилась на Ганку:
 – Ви що, влаштувати збираєтесь п'янку?
 – Яка в біса п'янка?!
     Ну що ти говориш?!
 Та це дегустація, жінко, всього лиш!
 Ет, сказано: баба! Одна в неї дума!
 Повинні ж ми знати напевне із кумом,
 Чи вдався продукт,
     скільки градусів в ньому.
 Ми знімемо пробу лишень,
     та й по всьому.
 Хіба через це варто галас здійсмати?
 То ж ти не чіпляйся, іди собі спати.
 За жінкою лиш зачинилися двері,
 Куми з апетитом взялись до вечері:

Обов'язків, куме, своїх він не знає.
 Щоб діло робити – безпечно гуляє.
 Оце за квартиру така твоя плата?
 А міг би давно так, як слід, посприяти,
 Щоб став я заможним, із щастям спізнався,
 І в нім, як вареник в сметані, купався.
 Живеш стільки літ задарма в моїй хаті,
 А ми із Ганнусею все не багаті.
 Нікуди робота твоя не годиться!
 Ти просто ледащо! Чи так, куме Грицю?
 Засіпало Гриця, не зна, що й казати.
 Йому в голові одна думка – тікати!
 А гість до Гаврила стільця підсуває,
 Близенько, тісенько до нього сідає,
 Мов брата свого, обіймає за плечі:
 – Навіщо говориш образливі речі?
 Ти ж сам не звертався до мене ніколи!
 Та, щоб не було поміж нами розколу,
 Кажу тобі щиро: я рад послужити.
 Ти матимеш стільки –
     не встигнеш спожити.
 Але – мах на мах!
     Так би мовити – бартер.
 Гаврило засовався – це вже не жарти.
 – А може, ти, той, розважаєшся... брешеш?!
 Ти, може, за мить до сусіда почешеш!
 Стенув гість плечима:
     – Дурня – більш нічого!
 Ну як міг додуматись ти до такого?!
 Я житиму й далі під цим рідним дахом.
 А Гриць застеріг:
     – Ой, не дай, куме, маху!

Тут раптом повіяло вітром знадвору,
 І кіт, наче кулька, піднявся угору,
 Завис над столом і гойднувся підозріло.
 Куми з того дива ураз оніміли.
 Протерли долоньями очі припухлі,
 Як з диким нявчанням кіт вилетів з кухні.
 А пес заскавчав,
     ніби гедзь в нього вп'явся,
 Хвоста підібгавши, й собі геть подався.
 Кумам стало лячно, за серце вхопились,
 Тоді ошелешено так подивились
 Гаврило на Гриця, а Гриць на Гаврила.
 – Т-таки не даремно мені говорила
 Моя благовірна, щоб кидав я пити.
 «До «білки» тебе доведе оковита!»
 Оце вже й воно,
     це вже перший дзвіночок.
 А я, куме, ще помирати не хочу.
 Не хочу, щоб жінка лишилась вдовою.
 В знак згоди і Гриць покивав головою.
 Напали на них дрижаки і судоми.
 – Я, куме, мабуть, буду йти вже додому.
 Засидівся я, треба й честь уже знати,
 Бо й жінка не пустить так пізно до хати.
 Та й ніч незвичайна якась, чудернацька...
 – До гурту приймаєте? –
     чують зненацька. –
 Ще рано, шановний, збиратись додому.
 Зирк! – хтось на порозі стоїть невідомий,
 Всміхається, рот аж від вуха до вуха.
 Куми неспроможні зібратися з духом,

На пізнього гостя лиш блимали мовчки,
 Спітніли. Гриць сіпає комір сорочки.
 – Дозвольте, панове, посидіти з вами!
 – Ти хто?
     – Домовик.
     – А чому із рогами?
 – То я не причесаний трохи.
     Пробачте!
 Ти шойно ж також не із лазні, козаче!
 Навіщо причіпки такі недоречні?
 Я ж знаю напевне, що ви – люди гречні.
 Вам чарочки й сала для гостя не шкода...
 Куми усміхнулись, кивнули на згоду.
 Стільця підсуває до гостя Гаврило:
 – Як каже кума моя, ще одне рило.
 Сідай! Будеш третім!
     Бог любить, бач, трійцю!
 Утрюх веселіше!
     Чи так, куме Грицю?
 А гість на те гикнув, нервово сіпнувся.
 Та Гриць не помітив.
     – Авжеж! – посміхнувся.
 До столу сів гість, розвалився, як на троні,
 І радісно так потирає долоні.
 А потім як скрикне:
     – О любий мій друже!
 З закускою, бачу, у вас щось не дуже.
 Ну хто ж отаким свого гостя частує?!
 Холодна картопля мені не смакує. –
 Скривився, і очі наповнились сумом.
 А Гриць психонує:
     – То ти що, передумав?